

**Oběť domácího násilí, její cesta k duševnímu a sociálnímu zdraví
(možnosti a limity)**

PhDr. Daniela Vodáčková

Zdroje:

- Teorie vývojového traumatu (Peter A. Levine, Laurence Heller, Aline La Pierre, Yvona Lucká)
- Teorie vazby (John Bowlby, Mary Ainsworthová)
- Seminář o možnostech a limitech práce s oběťmi domácího násilí, Acorus

Psychodiagnostické hledisko:

- Posttraumatické důsledky (např. úzkostně depresivní porucha)
- Poruchy nálady různé hloubky
- Závislosti
- Poruchy osobnosti (nejčastěji hraniční porucha osobnosti)
- Psychózy – bipolární psychóza, schizofrenní okruh psychóz

Základní typy vazby:

- ↳ Děti s jistou vazbou
 - ↳ Děti nejisté, vyhýbavé
 - ↳ Děti nejisté, ambivalentní
 - ↳ Děti s dezorganizovanou vazbou
- ↳ Potřeba vazby koresponduje s raným vývojovým úkolem (E. Ericson) důvěřovat světu.

Poruchy vazby a její důsledky

- Absence vazebného chování, neschopnost se připoutat
- Nediferencované vazebné chování, vazebná osoba může být kdokoliv
- Přehnané vazebné chování ve smyslu přizpůsobení čemukoliv a komukoliv, přehnaná důvěra
- Tlumené vazebné chování – obtížně utvářená vazba, lepší je nedůvěřovat
- Agresivní vazebné chování, vynutit si násilím anebo proti vazebným osobám bojovat
- Obrácení rolí, parentifikace
- Porucha vztahové vazby se závislým chováním

Základní atributy vývojového traumatu:

- ↳ Nejistota, nedostatek a utrpení, které zasahuje
- ↳ rané struktury člověka – postoj k „vazebným osobám“,
- ↳ Zasahuje základní vývojové potřeby (místa, bezpečí, sycení a péče, opory a podpory, hranic)
- ↳ Vede k opakování strašných rodinných vzorců – např. zájem je spojený s fyzickým utrpením, v nemocnici je to lepší než doma apod.

Generační rozměr vývojového traumatu

- Teorie třetí resp. Sedmé generace
- Trauma a DNA

Psychoterapie a časové hledisko

- ▷ Krizová intervence (dny až několik týdnů)
- ▷ Emergentní psychoterapie (týdny)
- ▷ Na fokus orientovaná psychoterapie (měsíce)
- ▷ Systematická psychoterapie zaměřená na osobnostní rozvoj (roky)
- ▷ _____
- ▷ preterapie

Psychoterapie z hlediska převládajících témat:

Na začátku, krizová intervence

- Krizová událost jako spouštěč
- Pozornost soustředěná na nakumulované krizové momenty
- Pozornost soustředěná na tělovou a prožitkovou symptomatologii

Emergentní psychoterapie a na fokus orientovaná psychoterapie v měsících:

- ↳ Pozornost soustředěná na nakumulované krizové momenty
- ↳ Pozornost soustředěná na opakující se nesnáze
- ↳ Pozornost soustředěná na symptomy, např. depresivní prožívání
- ↳ Pozornost soustředěná na tělesné obtíže
- ↳ Záblesky pozornosti k momentům, které jsou příležitostmi k osobnímu růstu

